

N:o 4.

Af herr **D. Persson** i Tällberg, om viss ändring i förordningen angående stämpelafgiften.

Vid förlidet års riksdag väckte undertecknad en motion af följande lydelse:

»Genom kongl. förordningen af den 5 september 1890, sådan den lyder enligt kongl. kungörelsen af den 16 oktober 1891, blef stadgadt, att protokoll angående lagfart å fång till fast egendom genom giftorätt eller arf, der taxeringsvärdet å den egendom, hvarå lagfart sökes, icke uppgår till 1,000 kronor, skall vara från stämpel fritt.

Detta medgifvande af stämpelfrihet för protokoll rörande lagfart å sålunda erhållen fastighet motiverades dermed, att fastighet, hvars taxeringsvärde ej uppginge till 1,000 kronor, ansågs vara af så ringa värde, att mottagarne af densamma borde åtnjuta någon lindring i lagfartskostnaden jemfördt med den, som komme i besittning af fastighet till högre värde.

Den grundsats att å lagfartskostnaden för fastighet hänsyn bör tagas till egendomens värde har sålunda tillämpats beträffande fastighetsöfverlåtelse genom arf och giftorätt. Och tillämpningen af denna grundsats har helsats med mycken tillfredsställelse, särskildt i de delar af vårt land, der egendomarne äro små och deras värden ringa.

Och när bestämmelsen om lättnaden i ofvannämnda fall visat sig vara i enlighet med billighet och rättvisa och har kunnat ske utan olägenhet, så torde samma bestämmelse kunna och böra tillämpas äfven vid lagfart å annan fastighetsöfverlåtelse, vare sig den sker genom köp, gåfva, testamente eller byte.

Man kan visserligen häremot invända, att, beträffande lagfartskostnaden, i hvad densamma är beroende af stämpelafgiften, tillbörligt afseende är fästadt å fastighetens värde derigenom, att öfverlåtelsehandling skall, då den för lagfart företes, förses med stämpel till visst belopp för hvarje 100 kronor af fastighetens värde, eller, der köpesumman öfverstiger taxeringsvärdet, belägges afhandlingen med stämpel för hvarje 100 kronor af köpesumman.

En sådan invändning kan visserligen vara riktig från en synpunkt, men det torde dock icke kunna bestridas, att vid en större fastighets-transaktion mera bärlighet för kostnaden torde förefinnas för hvarje 100 kronor än vid mindre sådana. Och derjemte torde äfven hänsyn tagas dertill, att de kostnader, som äro förenade med åvägbringandet af sjelfva uppgörelsen, i många fall kunna blifva lika stora för en mindre egendom som för en större sådan. Och särskildt nu, då lagen af den 27 juni 1896 angående hemmansklyfning, egostyckning och jord-afsöndring skall tillämpas, blifva kostnaderna mycket dryga. Och beträffande afsöndringar, blifva kostnaderna så mycket känbarare för fastighet af ringa värde, som afgiften för Konungens befallningshafvandes fastställelse derå är lika, vare sig egendomen har större eller mindre värde.

På grund af hvad jag sålunda anfört, får jag hemställa,

att Riksdagen måtte besluta sådan ändring i kongl. förordningen af den 9 augusti 1894 angående stämpelafgiften, att protokoll rörande lagfart å fång till fast egendom, skall vara från stämpel fritt, vare sig fångtet skett genom giftorätt, arf, köp, gåfva, testamente eller byte, der taxeringsvärdet eller köpesumman å den egendom, hvarå lagfart sökes, icke uppgår till 1,000 kronor.»

Denna motion blef visserligen af bevillningsutskottet afstyrkt, men utskottet medgaf dock, att fall kunna tänkas, der en skattelindring af denna art skulle kunna anses lika berättigad som i fråga om arf och giftorätt.

Det egentliga skäl, som utskottet anförde emot mitt förslag, var det, att, såsom utskottet säger: »Ej sällan förekommer, att förmögna personer inköpa fastigheter för anläggningar af olika slag, för beredande af bostad eller dylikt». Men sådana fall, der förmögna personer inköpa fastigheter för anläggningar och tomtplatser till lägre belopp än

1,000 kronors värde, torde vara så få, att de böra räknas till undantagen och sålunda ej få lägga hinder i vägen för en reform, som är afsedd att bereda lättnader åt de mindre bemedlade.

Jag dristar äfven att hänvisa till den i Andra Kammaren förda diskussion, då ärendet der föredrogs, dervid de af utskottet anförda skäl blefvo bemötta. Att motionen hade sympatier i Andra Kammaren, bevisas deraf, att, oaktadt utskottet afstyrkt densamma, blef den dock bifallen med 100 röster mot 66.

Motionen föll visserligen i den gemensamma omröstningen med 29 rösters majoritet; men då denna majoritet kan sägas vara ringa, bevillningsutskottets afstyrkande ganska mildt och Andra Kammaren afgjort var för motionen, så vågar jag härigenom förnya mitt förslag och hemställer alltså vördsamt,

att Riksdagen måtte besluta sådan ändring i kongl. förordningen af den 9 augusti 1894 angående stämpelafgiften, att protokoll rörande lagfart å fång till fast egendom skall vara från stämpel fritt, vare sig fångtet skett genom gifterätt, arf, köp, gåfva, testamente eller byte, der taxeringsvärdet eller köpesumman å den egendom, hvarå lagfart sökes, icke uppgår till 1,000 kronor.

Stockholm den 19 januari 1898.

D. Persson
i Tällberg.
